Αντίστροφη μέτρηση

Κρίσιμη εβδομάδα για Ιταλία και Ελλάδα

Στην Κομισιόν αναμένουν τα προσχέδια προϋπολογισμού που θα στείλουν Ρώμη και Αθήνα, για να αποφασίσουν τις επόμενες κινήσεις τους

Του **ΘΑΝΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**
Ανταπόκριση, Βρυξέλλες

Οι Βρυξέλλες και η Κομισιόν ετοιμάζονται από αύριο -και το πολύ τις επόμενες τρεις ημέρες- να παραλάβουν τα προσχέδια των προϋπολογισμών των κρατών-μελών, μεταξύ των οποίων της Ιταλίας, για τον οποίο έχει γίνει πολύς λόγος και, για πρώτη φορά σε αυτό το πλαίσιο ελέγχου, της Ελλάδας. Σε σχέση με την Ιταλία, της οποίας η ιστορία απειλεί να αυξήσει το κόστος δανεισμού όλων των περιφερειακών οικονομιών της ευρωζώνης, ξεκινά η επιχείρηση της «αποδραματοποίησης». Στην πράξη και σε σχέση με τον ιταλικό προϋπολογισμό, κοινοτικοί αξιωματούχοι υποστηρίζουν πως πολλά έχουν αλλάξει σε Βρυξέλλες και Ρώμη μετά την επίσκεψη του Ιταλού προέδρου της Βουλής **Ρομπέρτο Φίκο**, που, παρά το γεγονός ότι είναι στέλεχος των Πέντε Αστέρων, είδε τον **Γιούνκερ**, μίλησε μαζί του για μιάμιση ώρα και οι δύο πλευρές έδωσαν τα χέρια προκειμένου να ξεκινήσει η επιχείρηση αποδραματοποίησης της ιταλικής υπόθεσης.

Ο Φίκο ενημέρωσε την Κομισιόν ότι δεν υπάρχει πρόθεση η χώρα να βγει εκτός τροχιάς. Στα ανώτερα κλιμάκια της Ε.Ε., μάλιστα, μεταφέρθηκε ότι δεν είναι όλοι στην ιταλική κυβέρνηση σαν τον **Ντι Μάιο** και τον **Σαλβίνι**, κάτι που κατέστη καταφανέστατο και από την παρουσία του **Τζιοβάνι Τρία** (υπουργός Οικονομικών) στο Eurogroup και του πρωθυπουργού **Τζουζέπε Κόντε** στη Σύνοδο του Σάλτσμπουργκ. Η απόκλιση από το έλλειμμα 1,6% στο 2,4% δεν είναι μεγάλη, μπορεί να περιοριστεί κι άλλο (2,2%) και ήδη γίνεται προσπάθεια -αν μη τι άλλο- να μειωθούν οι στόχοι για τα επόμενα έτη, το 2020 και 2021, από 2,4% σε 2% και 1,8%. Με αυτά τα νούμερα το ιταλικό χρέος (που το κατέχουν κατά 77% εγχώριοι επενδυτές) δεν θα αυξηθεί και η πλευρά της Ρώμης θα συνεχίσει να δείχνει ότι ελέγχει την κατάσταση.

«Αντιβρυξελλισμός»

Το πρόβλημα είναι ότι Σαλβίνι και Ντι Μάιο, εκ του ασφαλούς (καθώς ακόμα και το 2,4% είναι κάτω από το 3% των κανόνων), προσπάθησαν να πουλήσουν «αντιβρυξελλισμό», ο οποίος πουλάει σε ένα 20% του ιταλικού πληθυσμού. Οι ιταλικές κυβερνήσεις ουδέποτε ήταν ιδιαίτερα σταθερές και οι πολιτικοί είναι, άλλωστε, πάντα σε εκλογική επιφυλακή. Οσο για το «αυτή η Ευρώπη δεν θα υπάρχει σε έξι μήνες», πέραν του ότι είναι μια κούφια φράση, στις Βρυξέλλες απαντούν ότι τους κανόνες αυτούς τους έχουν θεσπίσει τα κράτη-μέλη με πρωτεργάτρια την Ιταλία.

Να μην ξεχνάμε ότι οι αρχιτέκτονες του ευρώ και της κοινής αγοράς, όπως ο **Τομάσο Πάντοα-Σκιόπα**, αλλά και οι διάδοχοί τους (**Μάρκο Μπούτι**, γενικός διευθυντής DG ECFIN, **Μάριο Ντράγκι**, πρόεδρος ΕΚΤ, **Ρομπέρτο Γκουαλτιέρι**, πρόεδρος ECON) και πάρα πολλοί άλλοι, είναι Ιταλοί. Οταν ο Ντράγκι αναλάμβανε διοικητής της ΕΚΤ, υπενθύμιζε πόσο καλά γνωρίζει το πόσα λεφτά έχανε τόσα χρόνια ο ιταλικός λαός από τον πληθωρισμό. Οι Ιταλοί όλων των παρατάξεων και όλων των χρωματισμών βρίσκονται κάτω από κάθε πέτρα του μηχανισμού της Ε.Ε. -από τον άνθρωπο που δίνει τα μικρόφωνα στο Συμβούλιο μέχρι και τους γενικούς διευθυντές και τους συμβούλους των επιτρόπων- και έχουν προσπεράσει τους Γερμανούς και τους Ολλανδούς εδώ και δεκαετίες.

Αν μη τι άλλο, για όποιον κόπτεται για την κοινωνική πολιτική, η Ε.Ε. έχει υιοθετήσει τον πυλώνα των κοινωνικών δικαιωμάτων, που προβλέπει πολύ περισσότερα για την κοινωνική ασφάλιση, τα εργασιακά δικαιώματα, τις συλλογικές συμβάσεις, τους μισθούς και τις συντάξεις, από ό,τι οι πέντε σκανδιναβικές νομοθεσίες μαζί. Παρ' όλα αυτά, μια σειρά από μικρά, νότια και ανατολικά κράτη «παγώνουν» την υιοθέτηση των επιμέρους κανονισμών από πέρυσι τον Νοέμβριο, με αποτέλεσμα το Συμβούλιο που έπρεπε να συζητήσει το θέμα, την Πέμπτη που μας πέρασε, τελικώς να αναβληθεί. «Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα», για όποιον θέλει πιο κοινωνική Ευρώπη.

Τι θα γίνει με τις συντάξεις;

Σύμφωνα με πληροφορίες, η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών της Κομισιόν δεν βρίσκεται σε πλήρη συσκότιση για το τι θα περιέχει το ελληνικό προσχέδιο - επαφές έχουν γίνει και ένα προσχέδιο έχει κυκλοφορήσει ήδη από την 1η Οκτωβρίου, όταν το Eurogroup συνεδρίαζε στο Λουξεμβούργο. Οι δε ελληνικές Αρχές και συγκεκριμένα ο υπουργός Οικονομικών και ο αναπληρωτής του -σύμφωνα με κοινοτικές πηγές- είχαν κάλές επαφές όλο το τελευταίο διάστημα, και ως εκ τούτου το κείμενο που έχει συνταχθεί δεν θα απορριφθεί σε καμία περίπτωση. Οι ίδιες πληροφορίες έρχονται και από το Λουξεμβούργο. Συνεπώς, τα δύο πρακτικά ερωτήματα είναι ποιο από τα δύο σενάρια για το συνταξιοδοτικό θα περάσει στο τελικό κείμενο και αν και κατά πόσο η Κομισιόν θα κατατάξει την Ελλάδα στις χώρες με υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες (όπως, για παράδειγμα, είναι η Κύπρος). Σε ό,τι αφορά το δεύτερο ερώτημα, οι απόψεις διίστανται. Η συνέχεια θα δοθεί τον Νοέμβριο.

Η κρίσιμη ημερομηνία

Σε σχέση με τις συντάξεις -και αφού οι Ευρωπαίοι καλωσόρισαν το γεγονός ότι ο Προϋπολογισμός έχει δύο επιλογές και το Eurogroup ξεκαθάρισε ότι α) είναι δημοσιονομικό μέτρο και όχι διαρθρωτικό, β) οι στόχοι είναι ακλόνητοι, αλλά τα μέτρα τα συζητάμε, γ) η Ελλάδα φαίνεται πως είναι εντός στόχων και δ) τα μέτρα αυτά συμφωνήθηκαν υπό άλλες συνθήκες- η Κομισιόν χρειάζεται ένα ακόμα σετ αριθμών, για να βγάλει τελικά συμπεράσματα: τα στοιχεία της δεύτερης κοινοποίησης για έλλειμμα και χρέος της Eurostat στις 22 Οκτωβρίου. Τη Δευτέρα 22/10 η Κομισιόν θα πιστοποιήσει το ύψος του πρωτογενούς πλεονάσματος του 2017, θα προσδιορίσει πού βλέπει το αντίστοιχο μέγεθος του 2018 και θα υποθέσει το πού θα κινηθεί το 2019.

Αν τα ενθαρρυντικά στοιχεία που έχουν ήδη γίνει γνωστά από τον Απρίλιο επικρατήσουν για το 2017 και το 2018, οι ελεγκτικές Αρχές δεν θα έχουν αντίρρηση να απαλειφθεί το μέτρο της κατάργησης της προσωπικής διαφοράς στον Προϋπολογισμό του 2019. Κάτι που θα μάθουμε επίσημα στις αρχές Νοεμβρίου. Το δε Eurogroup έχει προετοιμαστεί κατάλληλα και ουδείς υπουργός Οικονομικών θα αμφισβητήσει την όποια καλά προετοιμασμένη γνωμάτευση παρουσιάσουν η Κομισιόν, ο **Ντ. Κοστέλο** και ο **Π. Μοσκοβισί**.

η άποψη
του ΜΑΚΗ ΤΖΙΦΡΑ*

*Νομικού

Η Ευρώπη του Σαλβίνι

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ που έχει θέσει η κυβέρνηση Σαλβίνι πρώτιστα για τη χώρα της, αλλά εντέλει και για λογαριασμό όλων μας εντός Ε.Ε., είναι αν θα μπορέσει ο πολιτικός πολιτισμός να υπερνικήσει την οικονομική βαρβαρότητα. Η εξαγγελία του Σαλβίνι ότι ο προϋπολογισμός που θα συνταχθεί θα έχει έλλειμμα που θα υπερβαίνει το ανεκτό όριο που θέτουν οι κανόνες της ευρωζώνης, κατ' ουσίαν αυτό το ερώτημα θέτει. «Δεν μπορεί», διαμηνύει έμμεσα στις Βρυξέλλες, «να μου απαγορεύετε, κατ' εφαρμογήν κανόνων περί σταθερότητος του κοινού μας νομίσματος, να ασκήσω την κοινωνική πολιτική που έχει τόση ανάγκη ο λαός μου, υπό το πρόσχημα ότι αυτή είναι ''δαπανηρή''»! Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βέβαια, η οποία είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο τέτοιων δαπανών, αν δεν κάνει πίσω η Ιταλία, μπορεί να βάλει βέτο στον προϋπολογισμό της, οπότε ξαφνικά θα αρχίσει η σύγκρουση με καίριο ερώτημα αν την πρωτοκαθεδρία πρέπει να έχει η πολιτική επί της οικονομίας ή το αντίστροφο, που όμως, δυστυχώς, όχι μόνο συμβαίνει, αλλά έχει και παγιωθεί εντός Ε.Ε. Ολα αυτά, πάντα, βέβαια έγιναν όταν η πολιτικά φιλελεύθερη Ε.Ε. μεταλλάχθηκε απόλυτα σε ολιγαρχική μετά τη διάλυση της χρηματοδοτικής πηγής ανάπτυξης κρατών και ευημερίας των λαών της, η οποία επήλθε τον Μάιο του 2010, ήτοι της ευρωπαϊκής αγοράς κρατικών τίτλων χρέους, σκορπώντας έκτοτε τη γνωστή πια σε όλους μας οικονομική φρίκη. Ο Γιούνκερ προέτρεψε την Κομισιόν να είναι αυστηρή με την Ιταλία, για να κάμψει την «ανταρσία», πράγμα που ερμηνεύεται ότι θα επιβάλει ακόμα και κυρώσεις. Ο Σαλβίνι διεμήνυσε ότι η Κομισιόν είναι υπεύθυνη για «αντιευρωπαϊκή πολιτική» και όσοι καταλαβαίνουν «γιατί» το είπε και «τι» παίζεται, εν προκειμένω βλέπουν ότι το μέτωπο της μάχης θα είναι ευρύτερο και μας αφορά όλους. Γιατί από την πρώτη στιγμή που η Ευρώπη άρχισε ως συνομοσπονδία κρατών να σχηματίζεται πολιτικά κι από την πρώτη, άλλωστε, και θεμελιώδη διακήρυξή της ακόμα, στόχο είχε την ευημερία των λαών. «Δεν έχουμε απομακρυνθεί, λοιπόν, από τις αρχές μας και τον πρωταρχικό μας στόχο;», είναι σαν να θυμίζει σε όλους ο Σαλβίνι. Αν δεν προλάβουν λοιπόν να τον αναχαιτίσουν, οι επόμενες ευρωεκλογές αναμένονται άκρως ενδιαφέρουσες. Θέλουμε την Ευρώπη που μας θυμίζει ότι υπήρξε κάποτε ο Σαλβίνι ή εντέλει θέλουμε τη σημερινή των απειλών και εκβιασμών;